

18

лютого

Суддя Верховного Суду України **Олександр Волков** узяв участь у презентації проекту Ради Європи «Підтримка реформи системи суддівської відповідальності в Україні», яким передбачено створення «дорожньої карти» законодавчих і конституційних змін до системи дисциплінарної відповідальності суддів та впровадження їх у вітчизняне законодавство. Суддя зосередив увагу на тому, що дисциплінарна відповідальність суддів — це, з одного боку, захист суддів, а з другого, — захист суспільства та громадян.

19

лютого

Під час двосторонньої зустрічі у Верховному Суді України з представниками Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) в рамках проекту, що реалізується Антикорупційною мережею ОЕСР для країн Східної Європи і Центральної Азії, суддя Верховного Суду України **Богдан Пошва**,

зокрема, зазначив, що насамперед необхідно подолати проблему поділу касаційної функції між Верховним Судом України та вищими спеціалізованими судами України. Тільки в такому разі, наголосив він, можна досягти мети створення Національного антикорупційного бюро. Учасники також обговорили напрями співпраці Верховного Суду України з ОЕСР, питання втілення антикорупційних реформ в Україні та ін.

19-20

лютого

Суддя Верховного Суду України **Наталія Лященко** взяла участь у регіональному семінарі «Доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, для країн Південного Кавказу та Східної Європи», який відбувся в м. Тбілісі (Грузія). На семінарі обговорювалися питання підтримки фізичних осіб та екологічних неурядових організацій у судах, питання доступу до правосуддя та застосування доступних засобів правового захисту у справах, що стосуються довкілля.

23

лютого

Під головуванням виконуючого обов'язки Голови Верховного Суду України **Валентина Барбари** відбулося чергове засідання Пленуму Верховного Суду України, на якому суддю Верховного Суду України **Олександра Волкова** введено до складу Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України.

Пленум Верховного Суду України також узяв до відома заяву члена Тимчасової спеціальної комісії з перевірки суддів судів загальної юрисдикції **Ярослави Мачужак** про припинення повноважень за власним бажанням.

26

лютого

У приміщенні Верховного Суду України в рамках роботи Науково-консультативної ради при Верховному Суді України відбувся круглий стіл, на якому обговорювалися питання щодо формування єдиних підходів до вирішення адміністративних справ, пов'язаних із проведенням перерахунку та виплати довічного грошового утримання суддям у відставці внаслідок неодноразових змін, які відбувалися в законодавчому регулюванні питань визначення розміру цього утримання та умов виплати протягом 2010—2014 рр.

2

березня

Верховний Суд України звернувся до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України з проханням невідкладно розпочати проведення перевірки та за її результатами вирішити питання про притягнення до передбаченої чинним законодавством відповідальності судді Макарівського районного суду Київської області **Владислава Оберемка** у зв'язку з інцидентом за участю цього судді та працівників Державної автомобільної інспекції.

Виступаючи на засіданні Комітету з процесуального права Всеукраїнської громадської організації «Асоціація правників України», суддя Верховного Суду України **Олег Кривенда** підкреслив, що забезпечення єдності судової практики має бути своєчасним. І значно ефективніше, коли це відбувається не на основі виправлення Верховним Судом України уже наявних судових помилок, а на етапі можливості їх виникнення за допомогою процедури преюдиційного запиту (консультативного висновку).

3

березня

Голова Верховного Суду України **Ярослав Романюк** дав інтерв'ю газеті «Юридическая практика» з приводу підтримки подання Генерального прокурора України про надання згоди на затримку й арешт трьох суддів Печерського районного суду м. Києва і внесення його на розгляд Верховної Ради України. Детально про це — на офіційному веб-сайті Верховного Суду України.

16

березня

Пленум Верховного Суду України, на якому головував Ярослав Романюк, прийняв постанову про звернення до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо відповідності (конституційності) ч. 3 ст. 1, пунктів 7, 8, 9 ч. 1, п. 4 ч. 2 ст. 3, п. 2 розд. «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 16 вересня 2014 р. № 1682-VII «Про очищення влади» положенням ч. 3 ст. 22, статей 38, 58, ч. 2 ст. 61, ч. 1 ст. 62, ч. 1 ст. 64 Конституції України. Підставою для цього конституційного подання стало надходження до Верховного Суду України 128 ухвал окружних адміністративних судів з різних регіонів України щодо ініціювання перевірки Конституційним Судом України відповідності Конституції певних положень згаданого Закону.

На Пленумі також було визначено персональний склад Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України для розгляду справи № 6-Звн015.

III МІЖНАРОДНИЙ СУДОВО-ПРАВОВИЙ ФОРУМ • 2015

19—20 березня у Верховному Суді України відбувся III Міжнародний судово-правовий форум «Судова реформа в Україні: європейський вектор». До питання реформування вітчизняної судової системи в контексті європейських прагнень нашої країни, передусім у світлі підписаної 27 червня 2014 р. Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС), форум підійшов з новими організаційними і методичними напрацюваннями. Цього року, крім Верховного Суду України та видання «Юридическая практика», організаторами заходу виступили ще й проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні» та Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Від імені організаторів діловий, конструктивний тон роботи зібранню науковців і юристів-практиків задали у своїх привітальних промовах Голова Верховного Суду України, к. ю. н. **Ярослав Романюк**, шеф-редактор газети «Юридическая практика» **Рустам Колесник**, керівник проекту ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції в Україні», д. ю. н. **Віргіліус Валанчюс** та професор, академік Національної академії правових наук України, д. ю. н. **Наталія Кузнецова**.

Виступаючи з доповіддю «Окремі аспекти забезпечення права на справедливий суд у світлі євроінтеграційних процесів», Ярослав Романюк, зокрема, зазначив, що з ухваленням Закону «Про забезпечення права на справедливий суд» Верховний Суд України як найвища судова інстанція в системі судів загальної юрисдикції матиме можливість діяти як повноцінна судова установа: вдаватися до ревізії не лише рішення суду касаційної інстанції, а й до перевірки рішень судів першої та апеляційної інстанцій, нарешті отримає право ставити остаточну крапку в судовій справі.

Про наступні кроки в рамках судової реформи розповів у своєму виступі заступник глави Адміністрації Президента України, координатор Ради з питань судової реформи **Олексій Філатов**. За його словами, подальше проведення реформи пов'язане з унесенням змін до Конституції України. Планується, зокрема, реформування Вищої ради юстиції (ВРЮ), призначення суддів безстроково без випробувального терміну, запровадження процедури оцінки їх професійної діяльності тощо.

Поділивши перший робочий день на чотири тематичні сесії, учасники форуму детально обговорили широкий спектр таких актуальних проблем: «Угода про асоціацію з ЄС: чого варто очікувати Україні?» (модератори — Ярослав Романюк і Наталія Кузнецова); «Євроінтеграція крізь призму міжнародного досвіду» (модератори — Віргіліус Валанчюс та керуючий партнер ЮГ LCF **Анна Огречук**); «Судова реформа України — виклик нового часу» (модератори — заступник Голови Верховного Суду України — секретар Судової палати у господарських справах, к. ю. н. **Валентин Барбара** та завідувач кафедри цивільного права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д. ю. н., академік НАПрНУ **Роман Майданик**); «Реформування суміжних інститутів — гарантія забезпечення ефективного правосуддя» (модератори — суддя Верховного Суду України **Олександр Волков** та керуючий партнер АО AVER LEX **Ольга Просянюк**).

Під час роботи *першої сесії* заступник міністра юстиції України — керівник апарату **Оксана Іванченко** детально поінформувала про ефективність захисту прав людини у світлі зазначеної Угоди, а Наталія Кузнецова порушила проблеми адаптації українського законодавства до європейських стандартів. Про вплив підписаної Угоди на судову систему нашої держави йшлося у виступі керуючого партнера

«Судова реформа в Україні: європейський вектор»

АО Arzinger, адвоката **Тімура Бондарєва**, а професор, завідувач кафедри європейського права Львівського національного університету імені Івана Франка, д. ю. н. **Михайло Микієвич** зосередив увагу присутніх на формах імплементації нової правової моделі відносин України з ЄС.

На *другій сесії* зарубіжні гості форуму — суддя Верховного суду Литви, д. ю. н., професор **Арманас Абрамавічюс**, суддя Верховного адміністративного суду Литви, д. ю. н. **Ірмантас Ярукайтис** та суддя Варшавського окружного комерційного суду **Лукаш П'єбіак** наголосили на складності та тривалості процесу впровадження європейських стандартів у національне законодавство. Він пов'язаний не лише з інституційними та законодавчими змінами, а й зі зрушеннями в ментальній площині суспільства. Методологічним проблемам сучасного реформування судової системи України був присвячений виступ **Євгена Кубка** — адвоката, президента ЮФ «Салком», д. ю. н., професора, член-кореспондента НАПрНУ. Голова Конституційного Суду України, д. ю. н., професор, академік НАПрНУ **Юрій Баулін** подав своє бачення ефективної співпраці Конституційного і Верховного судів України, розмежування їх компетенції тощо. На необхідності сміливішого впровадження у своє законодавче поле тих надбань, що позитивно зарекомендували себе в європейському судочинстві, наголосив Роман Майданик.

Третя сесія розпочалась виступом голови Вищого господарського суду України **Богдана Львова**, який зауважив, що подальший розвиток судової влади має відбуватися в контексті поглиблення спеціалізації судів, що поліпшить якість розгляду справ і прийнятих рішень. Таку ж думку висловив і **Олександр Мамуня**, партнер, керівник практики вирішення спорів та інтелектуальної власності ЮФ Aequo. Народний депутат України, заступник голови Комітету з питань правової політики і правосуддя **Сергій Алексєєв** наголосив на поетапності судової реформи. Анна Огренчук окреслила три чинники ефективності судової системи: швидкість винесення судових рішень, доступність правосуддя та прогнозованість і передбачуваність судових рішень. Голова Ради суддів України, суддя Верховного Суду України **Валентина Сімоненко** охарактеризувала наміри та реалії реформування судової влади. Стратегічні напрями судової реформи проаналізувала професор кафедри організації судових та правоохоронних органів Національного юридичного університету України імені Ярослава Мудрого, д. ю. н. **Лідія Москвич**. Про пострадянське минуле, сьогоднішнє та європейське майбутнє Конституційного Суду України йшлося у виступі судді Конституційного Суду України, к. ю. н., доктора права **Петра Стецюка**.

Робота *четвертої сесії* форуму була присвячена питанню реформування Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ВККСУ), ВРЮ,

системи органів прокуратури, адвокатури, виконання судових рішень, суддівської освіти та правової допомоги. Про діяльність ВККСУ в нових умовах та напередодні змін до Конституції України ознайомив присутніх її голова, к. ю. н. **Сергій Козьяков**. Багатовекторності судової реформи як запоруки її ефективності присвятив свій виступ керуючий партнер ЮФ «Антика», к. ю. н. **Олексій Кот**. Суддя Верховного Суду України, модератор сесії **Александр Волков** висвітлив шляхи реформування ВРЮ відповідно до європейських стандартів. Ректор Національної школи суддів України, д. ю. н. **Микола Оніщук** ознайомив присутніх із законодавчими новелами у сфері суддівської освіти і суддівської кваліфікації. Про законодавчі зміни у сфері органів прокуратури розповів заступник Генерального прокурора України **Віталій Касько**, а про реформування системи адвокатури поінформував заступник голови Ради адвокатів України, керуючий партнер ЮФ «Гвоздів та Оберкович» **Валентин Гвоздів**. Суддя Львівського окружного адміністративного суду, д. ю. н. **Володимир Кравчук** наголосив на проблемі невиконання судових рішень та запропонував законодавчі зміни на упередження цього явища. Про зміни в системі безоплатної правової допомоги наприкінці роботи четвертої сесії доповів заступник директора Координаційного центру з надання правової допомоги Міністерства юстиції України **Мирослав Лаврінок**.

20 березня перед учасниками форуму виступив генеральний адвокат Європейського суду справедливості, д. ю. н. **Ніло Яскінен**. Цього дня науковці та юристи-практики працювали в окремих паралельних секціях: «Кримінальний процес» (модератори — суддя Верховного Суду України, к. ю. н. **Микола Короткевич** і керуючий партнер МЮФ Goldblum and Partners **Дмитро Пічугін**); «Адміністративний процес» (модератори — суддя Верховного Суду України, к. ю. н. **Олександр Прокопенко** і голова Донецького апеляційного адміністративного суду, к. ю. н. **Раїса Ханова**); «Цивільний і господарський процеси» (модератори — суддя Верховного Суду України, к. ю. н. **Василь Гуменюк** і президент АФ «Династія», адвокат **Денис Миргородський**); «Міжнародний арбітраж» (модератори — Євген Кубко та арбітр Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, партнер ЮК ARBITRADE **Юлія Черних**); «Цивільний і господарський процеси» (модератори — суддя Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, к. ю. н. **Алла Олійник** і радник ЮГ LCF, адвокат **Ганна Оліфіренко**).

Детальніше про роботу форуму читайте в наступних номерах журналу.

